

Спікер: **Анна Заярна**

Бухгалтер ФОП

Вибір системи оподаткування

МОДУЛЬ 2



1. Вибір групи оподаткування
2. Прорахунок формул для оптимального вибору групи оподаткування
3. Книга обліку доходів і витрат



1. Вибір групи оподаткування

1 група

Її особливість - чіткий список видів діяльності, які можуть використовувати цю групу.

Цей список затверджує КабМін України.

Саме він може додавати чи змінювати щось в ньому.



Фіксований податок:

- єдиний податок щомісяця у розмірі 10% від ПМ
- ЄСВ (пенсійний) можна сплачувати поквартально (або щомісяця) 22% від МЗП



- Граничний дохід за рік 167 МЗП (1 085 500 грн)
- Звітність 1 раз на рік
- Не можуть надавати послуги для загальносистемників.
- Не можуть бути платниками ПДВ.



2 група

Стосовно видів діяльності - є обмеження.

Головне! підакцизний товар не для цієї групи.



Не можуть надавати послуги для загальносистемників!!!! Лише продавати товар.

Надавати послуги, у тому числі побутові, можна тільки населенню й єдинникам — підприємцям і юрособам. Не можна здати приміщення під склад ФОП на загальній системі, тому що податківці прирівняли оренду до послуги; не можна укласти агентський договір з юридичною особою на ЗС, тому що посередництво — послуга також.



Якщо уклали договір про надання послуг із фізособою, акт підписала ця фізособа, а оплату отримали від юрособи — неплатника ЄП, **це не порушення. Порушення — це коли послугу надали не єдиннику, він її оплатив і підписав акт.**



Можна отримувати послуги за договорами ЦПХ від інших ФОП, це можуть бути як єдинники, так підприємці на ЗС.



Займатися ресторанним бізнесом, торгівлею, виробництвом — можна продавати товари загальносистемникам й іноземними контрагентами. Якщо отримаєте оплату від ФОП на ЗС або на рахунок надійде валютний платіж від клієнта із Німеччини чи Польщі за ваші товари — це не порушення правил роботи на 2-й групі

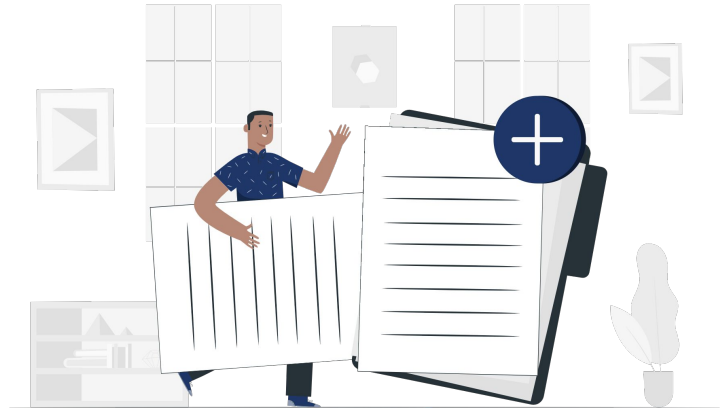
Не можуть бути платниками ПДВ.

РРО — якщо виникає розрахункова операція РРО обов'язкове до застосування.



Податки:

- Єдиний 20% від МЗП (щомісячно)
- ЄСВ 22% від МЗП (щоквартально)
- Максимально на цій групі можуть бути 10 співробітників (після 7,5 середньої кількості має бути інвалід)
- Гранична сума обороту за рік в розмірі 834 МЗП (5 421 000 грн),
- Звітність 1 раз на рік



3 група

Стосовно видів діяльності - є обмеження.

Головне! підакцизний товар не для цієї групи.

Можуть надавати послуги для загальносистемників.

Можуть бути платниками ПДВ.

РРО – якщо виникає розрахункова операція РРО обов'язкове до застосування.



Податки:

єдиний рахуємо від обороту:

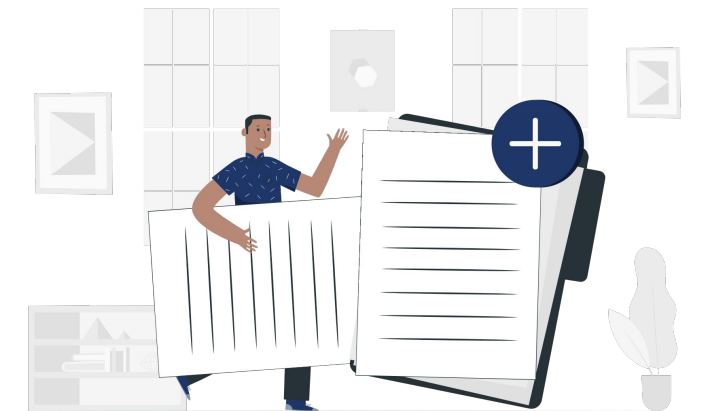
- 3% (щоквартально)
- платник ПДВ, 5% без ПДВ (щоквартально)
- ЄСВ 22% від МЗП (щоквартально)

Для юросіб у випадках, визначених п. 293.5 ПКУ:

- 6% зі сплатою ПДВ;
- 10% без сплати ПДВ.

Кількість співробітників не обмежена (після 7,5 середньої кількості має бути інвалід)
Гранична сума обороту за рік в розмірі 1167 МЗП (7 585 500 грн)

Звітність щоквартально



4 група

Ця група дуже специфічна, тільки для сільгосппродукції виробників. У власності (або оренді) повинні бути землі або водні ресурси.

Для того щоб перейти на цю систему обов'язково подати до 22.02 Декларацію на наступний рік (в 2022 подаємо на 2023 рік) та Довідку про наявність земельних участків.

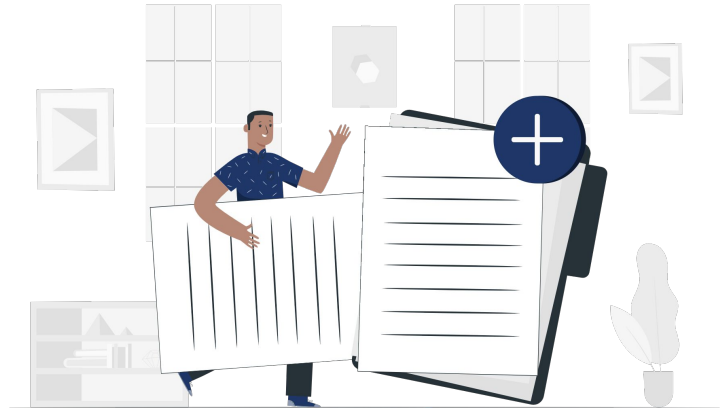
Можуть надавати послуги для загальносистемників.

Можуть бути платниками ПДВ.



Податки:

- Єдиний рахуємо від Декларації (вартість оціночна землі + індексація) в розподілу по кварталам
- 1 - 10 % від суми по Декларації
- 2 - 10 % від суми по Декларації
- 3 - 50 % від суми по Декларації
- 4 - 30 % від суми по Декларації
- ЄСВ 22% від МЗП (щоквартально)



Кількість співробітників:

- для юросіб - не обмежено
- для фізосіб-підприємців - не використовують працю найманих осіб. Найнятих бути не може, але можуть використовуватись родичі (члени сім'ї).



Загальна система

Цю групу обирають в першу чергу ті, в яких торгівля підакцизними товарами.

**Ліцензія алкоголь, тютюн
можлива тільки на ній.**



Загальна система

Немає обмеження в кількості співробітників (після 7,5 середньої кількості має бути інвалід)

Немає обмеження в обороті доходу (тому її також обирають)

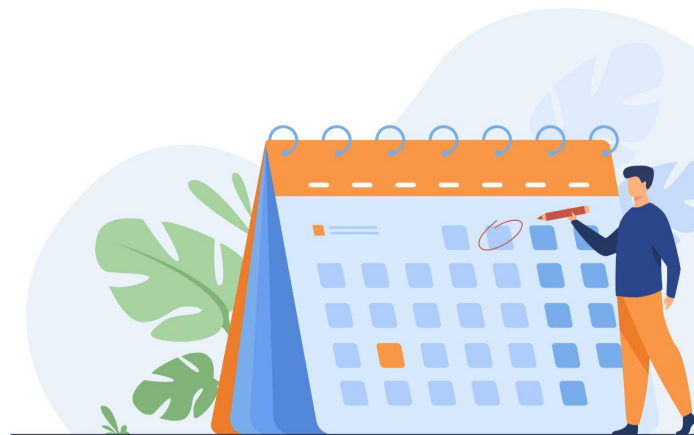
РРО: ФОПи-загальносистемники під час здійснення розрахунків у готівковій та/або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) зобов'язані застосовувати РРО на загальних підставах.



Для прорахунку використовуємо спочатку формулу знаходження Чистого прибутку (Дохід - Розхід) і тут є багато нюансів.

Звітність річна.

Обов'язково стати платником ПДВ при обороті більше 1 млн грн в рік.



Ставка податку:

- ПДФО 18% від ЧП (спачуємо 1 раз після Декларації, потім авансовими платежами щомісяця)
- ВЗ 1,5% від ЧП (розраховується за результатами року та сплачується разом з річною сумою ПДФО)
- ЄСВ 22% від ЧП (але не менше мінімальної) сплата щомісяця



2. Прорахунок формул для оптимального вибору групи оподаткування

Перейдемо до прорахунків та формул
Працюючи багато років в різних бізнесах
та клієнтами зрозуміла, що можливо
відцифрувати підрахунки найвигіднішої
системи оподаткування.

Ви разом із практичними завданнями та
тестуваннями отримаєте формули та таблиці.



Почнемо з основних фіксованих систем:

1 група ЄП

- $(10\% \text{ ПМ} + 22\% \text{ МЗП}) * 12$

2 група ЄП

- $42\% \text{ МЗП} * 12$
- $42\% = 22 \text{ ЄСВ} + 20 \text{ ЄП}$
- Суми цього року (станом на 01.01.2022)
- ПМ на 01.22 = 2481 грн
- МЗП на 01.22 = 6500 грн

Виходить:

1 група = $(248,10 + 1430) * 12 = 20\,137,20$ грн в рік

2 група = $2730 * 12 = 32760$ грн в рік



Це наші сталі на рік

3 група ЄП без ПДВ

$(\text{Сума обороту} * 5\%) + (\text{МЗП} * 22\%)$

3 група ЄП з ПДВ

$(\text{Сума обороту без ПДВ} * 3\%) + (\text{МЗП} * 22\%)$
 $+ (\text{ПДВ зобов'язання} - \text{ПДВ кредит})$

4 група ЄП

$\text{Сума по Декларації ЄП} + (22\% \text{ МЗП} * 12)$

Загальна система без ПДВ

$(\text{Дохід} - \text{витрати за рік}) * 19,5\% + (\text{Дохід} - \text{витрати за рік}) * 22\%$, ! але не менше 22%МЗП

Загальна система з ПДВ

$((\text{Дохід без ПДВ} - \text{витрати без ПДВ за рік}) * 19,5\%) + ((\text{Дохід без ПДВ} - \text{витрати без ПДВ за рік}) * 22\%$, ! але не менше 22%МЗП) + (ПДВ зобов'язання - ПДВ кредит)



Так, формули стають важкі і менш зрозумілими. Особливо не зрозуміло, де брати суму оборотів та дані для ПДВ. Якщо клієнт не просто новий у вас, а взагалі ніколи не працював раніше і даних немає, то ми використовуємо обмеження, які є в групах. Кількість співробітників, Види діяльності, з ким планує працювати.



Наприклад:

1. Магазин промтоварів
2. Магазин продуктів з алкоголем
3. Програміст
4. Веб-дизайнер
5. СПА салон
6. Перукарня
7. СТО
8. Виробник меблів
9. Лотерея
10. Ювелірка



Хочу показати на практичній задачі

Магазин промтоварів

8 співробітників

Дохід 7 млн грн

Закупка з ПДВ 5 млн грн

Витрати 6 млн грн

Перерахуємо цифри....

Алгоритм підрахунку:

1 група може бути?

НІ

2 група може бути?

ТАК, але нам потрібно 2 ФОП

(об'ємів на одного забагато)

Сума податку за рік виходить

32 760 грн (1 ФОП) * 2 = **65 520 грн**

+ податки за найманих (поки на рахуємо, ця сума не змінюється від виду оподаткування ФОП)



3 група єдиного може бути?

ТАК

Рахуємо варіант з ПДВ та без ПДВ

з ПДВ:

ЄП = $7\,000\,000 / 1,2 * 3\% = 175\,000$ грн в рік

ЕСВ = 17 160 грн в рік (з розрахунку МЗП 6500,00)

ПДВ = $7\,000\,000 / 6 - 5\,000\,000 / 6 = 333\,333,33$ грн в рік

Разом = 525 493, 33 грн

3 група без ПДВ

ЄП = $7\,000\,000 * 5\% = 350\,000$ грн в рік

ЕСВ = 17 160 грн в рік (з розрахунку МЗП 6500,00)

Разом 367 160 рн в рік



4 група може бути?

НІ



Загальна система?

ТАК. Рахуємо

ЧП = 7 000 000 - 6 000 000 = 1 000 000

ПДФО = 1 000 000 * 18 % = 180 000 грн

ВЗ = 1 000 000 * 1,5 % = 15 000 грн

ЄСВ = 1 000 000 * 22 % = 220 000 грн,



АЛЕ!!!

Платимо мінімалку спочатку.

Якщо Оборот в 7 млн грн, то ми платники ПДВ давно

Рахуємо і його

ПДВ = 333 333, грн

Разом = 748 333, 33 грн

Хочу нагадати вам по дані Магазин промтоварів 8 співробітників

Дохід 7 млн грн

Закупка з ПДВ 5 млн грн

Витрати 6 млн грн

Якщо обрати не ту систему, то цей клієнт збанкрутує через це. ЧП без податків на співробітників 1 млн грн, а при податках на загальній системі в 748 333 грн та зняти податки за найманих – йому нічого не лишиться!!!

Хочу трохи змінити цифри, щоб ви побачили іншу сторону

Магазин промтоварів, 8 співробітників, Дохід 7 млн грн

Закупка з ПДВ 7,5 млн грн

Витрати 8 млн грн

Перерахуємо нові цифри

3 група з ПДВ

З ПДВ:

ЄП = $7\,000\,000 / 1,2 * 3\% = 175\,000$ грн в рік

ЕСВ = 17 160 грн в рік (з розрахунку МЗП 6500,00)

ПДВ = $7\,000\,000 / 6 - 7,5\,000\,000 / 6 = 0$ грн
в рік можна спробувати відшкодувати,
але це для дуже сміливих та впевнених

Разом = 192 160 грн, це звісно набагато
менше попереднього розрахунку, але все
одно не вигідно. Особливо коли
порівнюємо з 2 групою ЄП.



Загальна система %

ЧП = 7 000 000 - 8 000 000 = -1 000 000

ПДФО = 0 грн в рік

ВЗ = 0 грн в рік

ЄСВ = мінімально 17 160 грн в рік (з розрахунку МЗП 6500,00),

*Розрахунок дає право не платити при не отриманні доходу. **Питання дуже спірне.** Будемо розбиратися, коли дійдемо до цієї теми в модулі.*
ПДВ = 0

Разом 17 160 грн.



Навіщо показую такі цифри?

Хочу щоб ви оцінювали клієнта з різних сторін.

І послуги клієнтів на загальній системі коштують значно вище. Так, ви отримаєте складний документообіг і навчитись відмовляти податківцям після поданої Декларації. **АЛЕ!!!**



Це, знову ж таки, ваша репутація та сарафанне радіо у клієнта. Обов'язково тільки показувати йому це! І добре, коли ви обговорите цей нюанс. Адже, мінусове значення по Декларації - можлива перевірка. До цього я підготую вас, можете не переживати.

У вас будуть формули розрахунку в доп матеріалах наступних модулів. За вами буде тільки підставити дані і таблиця сама перераховує та дає готові цифри. Але, завжди ви контролюєте обмеження.



Граничні обороти для готівки, ПДВ, роботи на групі, кількість співробітників, контрагентів,

КВЕДи. Це все ваша робота. Обов'язково даємо чіткий інструктаж клієнту та алгоритм дій коли, щось в нього змінюється. **Він ЗАВЖДИ повинен вам про це говорити!!!**

Пам'ятаємо, якщо клієнт злетить з ЄП **ВИННИМИ будете ВИ!**



Ми багато будемо говорити про те, що буде впливати на це. Як уникнути таких нюансів. До кінця курсу у вас будуть готові прописані алгоритми. Додам вам ще домашки до того, що надішлють. Хочу розглянути з вами на наступному Модулі декілька варіантів відповідей.



Отже, за вами розробити інструкцію для клієнта про те, що він повинен говорити и повідомляти про все вас, що стосується його госпдіяльності.



Чому важливо залишатись на ЄП

Звичайно, не всім. Але є ті клієнти, для яких перехід на іншу може **дорівнювати банкрутству!**

В когось через це буде заморожений бізнес декілька місяців, поки відкриють нового ФОП. Хтось розірве з вами співробітництво через це – і зробить вірно! Безпека бізнесу клієнта зовнішня – це ваша робота. Ми не просто подаємо звіти і платимо податки. Ми представники наших клієнтів в усіх перевіряючих і контролюючих органах (якщо така домовленість). **За такі послуги ми беремо не 500 грн в місяць за ФОП 2, 3 група.**



3. Книга обліку доходів і витрат

Законом України від 14.07.2020 р. № 786-IX (далі – Закон № 786) було, зокрема, змінено порядок ведення обліку доходів і витрат самозайнятими особами, зокрема, відмінено обов'язкове ведення паперових Книг обліку доходу та витрат, Книг обліку доходів.

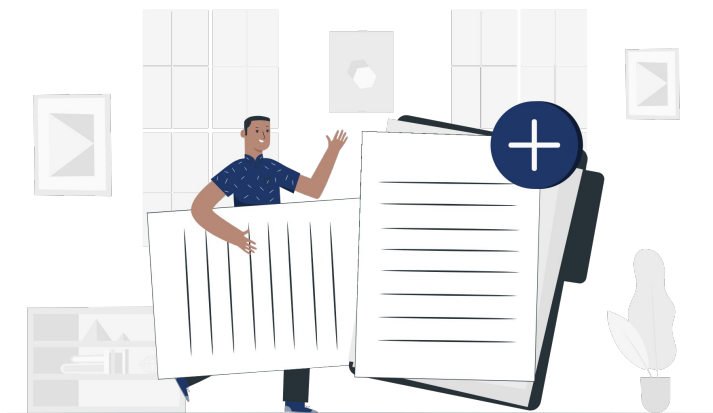


Залежно від обраної системи
оподаткування самозайняті особи,
починаючи з 1 січня 2021 року, мають
вести облік своїх доходів (витрат) **у**
наступний спосіб:



Фізичні особи – підприємці на загальній системі зобов'язані вести облік доходів і витрат та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. ПКУ дозволяє вести облік доходів і витрат в паперовому та/або електронному вигляді.

з 16 липня 2021 року діє нова форма Книги та новий порядок ведення обліку доходів, який затверджено Наказом Міністерства фінансів від 13.05.2021 р.№261

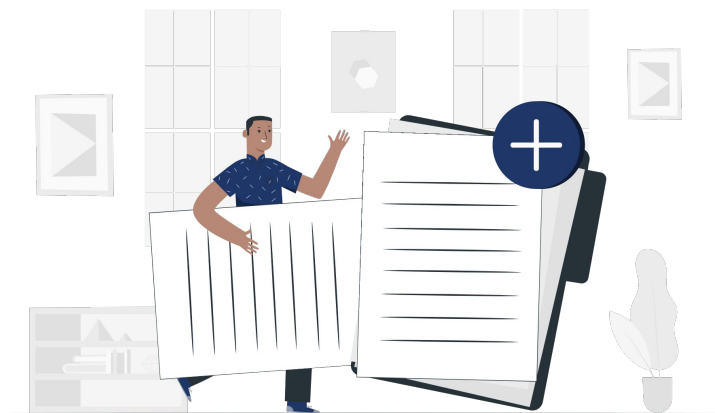


2

Фізособи-«єдинники» I та II груп та «єдинники» III групи – неплатники ПДВ будуть вести облік у довільній формі шляхом помісячного відображення отриманих доходів.

3

Фізособи-«єдинники» III групи (платники ПДВ) - у довільній формі шляхом помісячного відображення доходів та витрат.



Тобто всім ФОП-«єдинникам» I-III груп
відмінили ведення Книг обліку. При
цьому облік вести, все ж таки - треба, і
робити це можна буде в паперовому
та/або електронному вигляді.



Але зверніть увагу, що за п. 7 Порядку №579 Книга обліку зберігається у платника податку **протягом 3 років після закінчення звітного періоду**, в якому здійснено останній запис. Вимоги щодо зняття з реєстрації книг в Порядку не встановлено. Тобто з 1 січня 2022 року через перехід на ведення обліку доходу у довільній формі ФОП-«єдинники» можуть не вести Книгу, але **мають її зберігати ще 3 роки.**

